

EL BORINOT

Setmanari il·lustrat
20 cms.

ANY IV. N.º 112

14 GENER 1926

PREU DE SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PTES. TRIMESTRE

LA CORRESPONDÈNCIA A L'ADMINISTRACIÓ: ANGELS, 22 I 24. — BARCELONA

La festa de Sant Pau del Camp a darreries
del segle XVIII. (Gravat d'època).

Per la diada de SANT PAU

*"Paus" cèlebres que al
marge de la popular
diada barcelonina se'ns
acuden:*

Pau de les calces cur-
tes.

Pau Bunyegas.

Pau dels Consells.

Pau "el senyor Pau"
de L'auca del senyor Es-
teve.

I també aquests altres:

Pau Claris.

Pau Font de Rubinat.

Pau Casals.

*També és famós i ben
conegut aquell*

Pau, Pau i sempre
Pau.

*El que ja no és tan co-
negut és la*

Pau entre sogra i jo-
ve; ni la

Pau entre els homes
de bona voluntat.

*Finalment el que fa riure
més que el*

Pau més Pau, és la
Pau europea!

2. - EL BORINOT.

COM UN SANT PAU

Hom diu que és "com un Sant Pau" d'aquella persona alta, cepada, robusta, forta, massissa i tota d'una peça. Les dites populars diu que no fallen; però moltes vegades aneu a saber d'on treuen llur veritat! Perquè el cert és que Sant Pau, ell, en persona, no era pas un homenàs com sembla deduir-se de la frase popular; ans un home corrent, i més aviat tirant cap a baix. Alèshores, serà que en la dita tan coneguda la comparació és treta de l'"esperit" i no de la materialitat del "cos" de Sant Pau? Potser sí.

Perquè, cert, Sant Pau, per la seva empenta, per la seva embranzida, per la seva tasca, pel seu zel, per la força dels seus discursos, per l'alenada dels seus escrits, és un homenàs, un homenàs "com un Sant Pau"!

Sant Pau és un dels "barbuts" que han fet cèlebre el mes de gener, "el mes dels barbuts". Ell, amb tot el foc de la seva ànima, ve en un mes que és, segurament el més fred de l'any... deu ésser perquè els homes no se'n cremin; encara que, avui per avui, sembla que no n'hi ha massa perill, tanmateix!

Sant Pau és ben popular a Barcelona; pot dir-ho el cèlebre llibre on a milers i a milers consten els noms, noms anònims, vulgars, i també noms illustres, de la parròquia del seu nom: Sant Pau del Camp: i ho pot dir el mateix temple, una veritable joia arquitectònica, de bellíssim romànic, multisecular.

Els barris de Sana Pau són un dels barris de més xirinola, i no pas de xirinola innocent de pensionat de

monges. De cop pot semblar un contrasentit; però a la llarga aneu a saber si resulta una cosa simbòlica i quasi providencial; barris de folles fembres i d'àvols homes, de cataus on no entra mai el sol, de carrerons humits i no de pluja, de llocs on es ven i es compra la Constitució i tot, carrers de cacauets i bunyols, patates fregides i "timos", draps i ferro vell, "encants" i lleteries, "modistes", "mossegues" i altres angelets del cel... només un Sant Pau pot tenir-ho per reialme, i només a ell escau de presidir-lo, amatent a capgirar amb una fuetada com la que el féu caure de cavall, camí de Damasc, tanta de gent com per allà pullula que no està per orgues ni per déus ni sants!

I no digueu, Sant Pau és estimat, és benvolgut del poble. La festa popular de Sant Pau és una cosa tradicional i històrica; vegeu aquest gravat d'època que ens ho testimonia. Vegeu amb quina amor i veneració, amb quin respecte i majestat és representat. Això sí, amb l'eina a punt, com els policies per aquells indrets, on no hi ha dia, millor dit nit, que un o altre no faci brometes d'aquelles que facin córrer... la ploma del redactor de "gacetilles" del diari.

P. A. U.

Això no pot anar

Aquest és el crit d'angoixa que sentireu per tot arreu. Aquesta crisi! I només mancaven aquests famosos "decrets-llei" que fan tant enraonar i que ens omplen els diaris, que un ja no pot obrir sense topar de nasos amb el que diu En Pau, En Pe-

re o En Berenguera, sobre les malaurades reformes financeres. I sempre ho han de pagar els mateixos: pobres propietaris! Naturalment no hi manca la "nota oficiosa" del senyor Sotelo, que encara té tots els cabells ben sencerets al cap, i això que ha hagut de rumiar tant.

Ah! la hisenda espanyola està a l'última pregunta — diuen. Necessita diners, vol diners, xucla diners, els treu d'allà on sigui, els espren encara que sigui de la panxa del bou, que no hi neva ni hi plou. Ah! a on anirem a parar per aquest camí?

I repareu que la gent va amb unes cares llaaaargues!... Diuen que pas-
sarem un hivern que ¡pobrets de nos-
altres!

No són coses de riure. Tots, vulgues que no, ens hem de sentir que masteguem fel i hem de convenir que, en efecte, no s'havia vist mai una

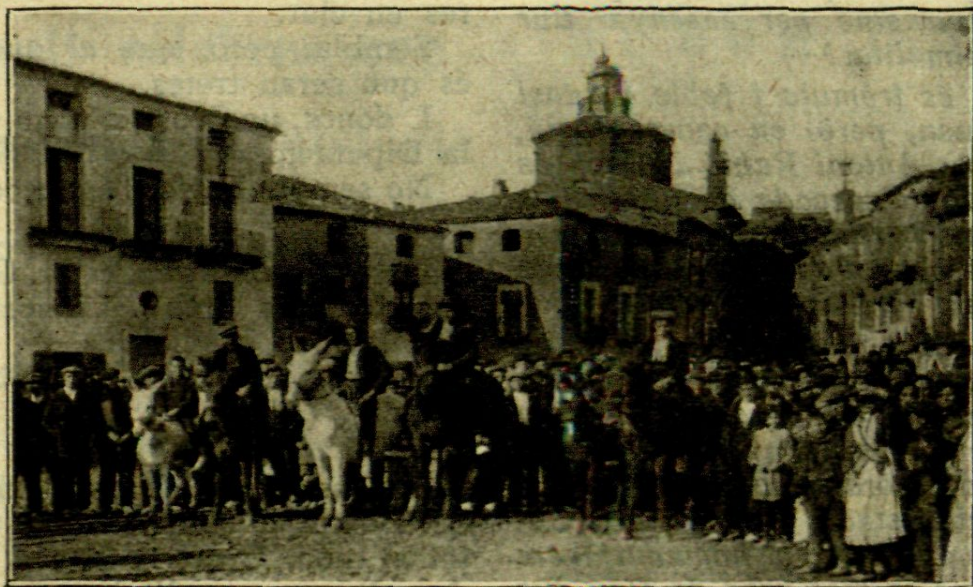
cosa com aquesta. I girem, instintivament, la vista enrera, com si esperàssim de trobar en el record de passats temps millors una mena d'al·leujament ben fictici per cert; però allò, almenys, per poder exclamar: fel·lçons aquells temps! I evoquem els temps dels nostres avis i besavis.

I... trobem que aleshores també ja els escanyaven per treure els diners. Sinó que aleshores encara no érem, i no ens en sentíem. I quan un no se'n sent, ah! pensa, caritativament, rebentat't!... Oh, en temps dels nostres besavis, quina diferència!

...Estimats amics, potser més valdria que no giréssim més la vista enrera, perquè potser encara hi sortiríem perdent.

Planyem—tenen raó!—planyem els pobres propietaris i paguem!

Observer-Spectator, S. A.

Per Sant Antoni. — Batea (Tarragona).
Cursa d'Asses.

Del balconet estant

Passa el Mestre...

Entre els més eminents i venerables, descolla N'Antoni Rubió i Lluch. No sabem què té de personal aquest home que el seu esguard, la seva sola memòria ens encomana una mena de tremolor de respecte, i el braç, bo i sense adonar-nos-en, se'ns en va a fer el gest de posar per damunt de la seva testa veneranda un manat de llor. Mestre de mestres, estudia encara i treballa, com al primer dia, amb la mica de llum que ja apenes li resta a la vista exhausta. Per què tanta de llum, Senyor, és regalada a tants de ximplers, nyèbits i poca-soltes, que no la fan servir sinó per ensenyar llur insigne animalitat?

La llum és trèmula i feble i quasi s'apaga, quan, però, en compensació, aquest nom: Antoni Rubió i Lluch és tot esplendor i cascada de llum, dels quatre punts cardinals albiradora.

I de l'esclat d'aquesta llum, tots nosaltres en participem.

Al volt d'una taula, al costadet del mestre estimat, un homenatge celebràvem els seus admiradors, que som tots, en complir-se el vintè aniversari del seu professorat a la càtedra de literatura dels Estudis Universitaris Catalans. Semblava que homenatjàvem un home que és més prop de Déu que els altres.

L'acompanyàvem a casa seva, acabat, amb la devoció del qui duu un trofeu vivent d'infinites victòries.

VOLVES

Diu un telegrama que el Govern d'Hongria ha dissolt la Societat "Sis hongaresos desperts".

Es veu que a l'estranger hi ha més tendència cap al número 6. Recordem, per exemple, també, "Sis homes dins una barca, sense comptar-hi el gos", d'Arnold Bennet; "Sis personatges cerquen autor", de Luigi Pirandello, etc.

Ací no arribem a tant; tenim la peça teatral "Tres i la Maria Sola". Quan tirem més, arribem fins a 4; veieu? "Els quatre gats".

I així mateix els cebes catalanistes no passen de "cuatro locos".

I encara!

* * *

Ara sembla que se'ns prepara una tela per estona: les pintures murals del Saló de Sant Jordi de la Diputació de Barcelona (abans—ja ha passat a la història—de la Mancomunitat). Ben bé no sabem on som ni a on anem, les notes "oficiosas" tenen aquesta virtut, que no deixen veure res en clar.

Sembla, però, que el que passarà és que seran tretes.

I, doncs, una cosa o altra ha de fer la Diputació.

No sempre havia d'ésser com abans.

* * *

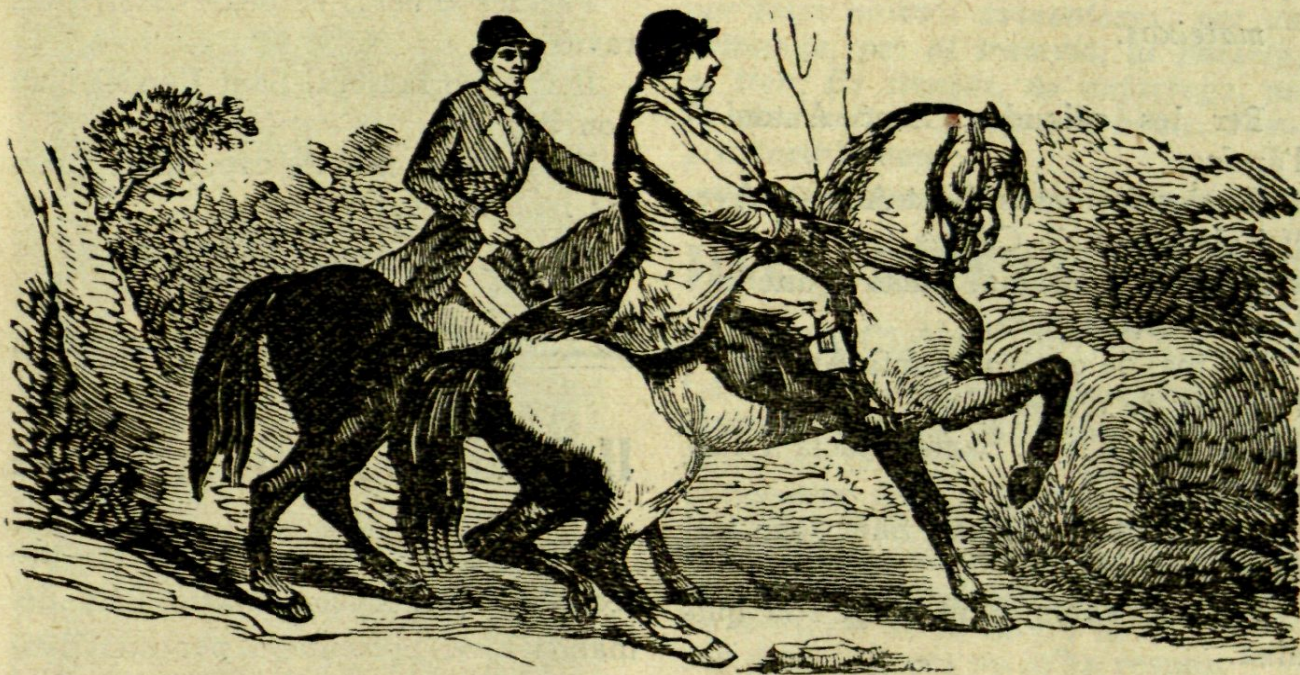
Un altre home nou, el Sr. Gimeno, fa una feïnassa amb la inspecció a la Facultat de Medicina.

Diu que encara no ha trobat la fórmula.

* * *

El cas de falsificació de bitllets descoberta a Hongria duu enrenou a tot el món. Diu que hi són complicades altes personalitats.

Ai, ai, ai! Què serà qüestió d'entendre, d'ací endavant, per altes personalitats?

Per la diada de Sant Antoni dels ases. (Gravat d'època).

Animals cèlebres que han passat a la història

El porc de Sant Antoni.

El gall de la Passió.

L'ase d'En Mora.

El cranc de Napoleó III.

El gos de l'hortolà.

El gos de Sant Roc.

El matxo de Bismark.

El cavall d'Atila.

El gat d'En Prim.

HUMOR D'AHIR

GUSTOS

Hem tastat tots els periòdics de Barcelona i hem trobat que:

El "Brusi" té gust de xocolata i pa torrat.

El "Telégrafo", de carbòniques.

"La Crónica", de ranxo.

"L'Independent", d'alls i aiguardent.

La "Convicció", de vinagre.

"La Flaca", de res.

"La Campana de Gracia", de fum.

"Lo Ponton", de cucaratxa (sic) i

"El Ermitaño", de cremallot.

(De "La Tunyina", 1871).

6. - EL BORINOT.

*Remeis casolans per guarir els mals
més coneguts i Sants apropiats als
mateixos.*

Per les caigudes, Sant Antoni i
l'arnica.

Per les feridures, Sant Andreu Ave-
lí i els banys de Caldes.

Pel mal de ràbia, Santa Quitèria i
l'herba escorçonera.

Pel mal de queixal, Santa Apolònia i
l'esperit de clavell.

Pel mal d'ulls, Santa Llúcia i l'ai-
gua blanca.

Pels grans verinosos, Sant Joan i el
cerot d'ermini.

Per les febres, Sant Magí i la qui-
nina.

Per l'esterilitat del matrimoni, la
Mare de Déu de Núria i ficar el cap
a l'olla.

Per les dones que no tenen llet,
Sant Mamet i les orxates d'arròs.

Pel mal de butxaca, Sant Gaietà i
les cinquenes.

Per les nafres, Sant Roc i el nitrat
de plata.

Per la pesta, Sant Sebastià i el
carril.

Pel mal temps, Sant Marc, Santa
Creu i les campanes.

Pel mal als pits, Santa Agueda i les
fulles de rosa.

Pels naufragis, la Mare de Déu de
la Bonanova i saber nadar.

Per la mort repentina, Santa Ca-
tarina i l'Extremunció.

Per la tonteria, Sant Antoni dels
Ases i les carabasses.

Per les cremadures, Sant Llorenç i
la tinta.

Per la pudor, Sant Bernat i l'aigua
de Colònia.

Pels robatoris, Sant Dimas i un re-
vòlver.

Per fer diners, el beat Oriol i els
raves.

Per la borratxera, Sant Ferriol i un
bon llit.

Per no tenir mal de cap, molts quar-
tos i pocs sants.

(De "La Tunyina", any 1871).

HUMOR D'AVUI

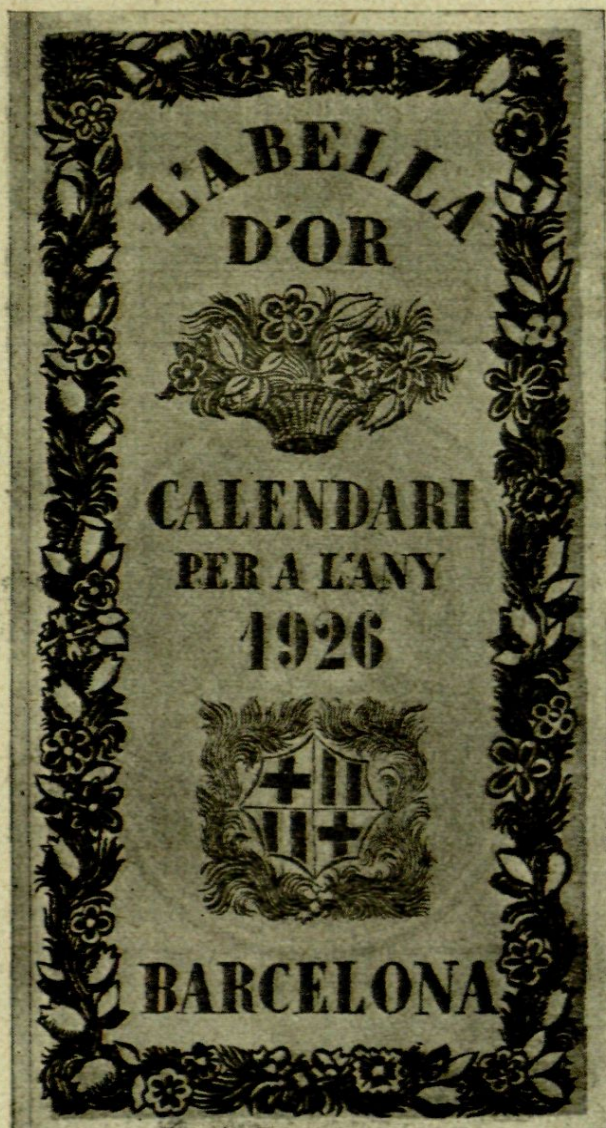
"Ahir, al Palau de Justícia, era ob-
jecte de grans comentaris una de-
manda civil presentada per un advo-
cat d'aquesta capital contra una se-
nyoreta de Bellmunt, la qual trencà
les relacions amoroses que sostenia
amb ell.

El pobre advocat desdenyat reclama
a la família de la seva ex-promesa,
per ésser ella menor d'edat, la quanti-
tat de 90.000 pessetes pels danys i
perjudicis que la noia li ha ocasionat
amb la seva resolució.

Aquesta quantitat reclamada es di-
videix en 50.000 pessetes per la "de-
preciació moral soferta pel desgast",
21 pessetes per una fotografia que
ella li va fer fer i altres coses per l'es-
til fins a 40.000 pessetes.

De la tramitació d'aquesta demanda
se n'ha encarregat el jutjat de primera
instància del districte de l'Audiència".

Aquest cop, aquest cas d'humor sen-
sacional no s'esdevé als Estats Units;
sinó ací a Barcelona.

Oferim els nostres lectors el facsimil de les cobertes de "L'abella d'or", exemplar-calendari per a l'any 1926, nou en el seu gènere i d'una presentació agradable, gentil, acuradíssima. Veure'l i adquirir-lo és tot u. Pels qui en coneixen alguna cosa sabem que plau de debò i que hom el té en lloc preferent. Conté nombrosos escrits, poesia i prosa, contes, notes històriques de prestigiosos escriptors d'avui i d'ahir; tot al llarg eixamenen les exquisides ilustracions, gravats d'època, reproduccions artístiques que es fan mirar amb goig. Es un número-calendari per tothom, per individus i per famílies, i també per mainada. El seu format sol ja és simpàtic i de como-

díssim maneig; és útil i entretingut i amenós sempre; llibret, bon company per totes hores i avinenteses: per un entreacte, per al tramvia, al passeig, al tren. Es lleuger, no enfarfega, no fa nosa enlloc. Sempre és bonic. Sempre sembla nou.

DELS LLIBRES NOUS

EL MEU CLAM DINTRE LA NIT

La nit és un sepulcre ressonant;
urna de cendres de l'oblit. Cisterna
remorosa de vides que plorant
prengueren amb la mort la ruta eterna.

Jo em busco a mi mateix per la sendera
on la dolor s'emporta l'esperit:
he demanat arreu dintre la nit;
cap veu, cap veu no m'ha respost
[certera!

M'he preguntat: quí sóc, quí sóc llavo-
[res?
—Una ombra iníqua i tremolant de tu;
desig i dol: argila que les hores
van modelant a imatge de ningú.

CREPUSCLE

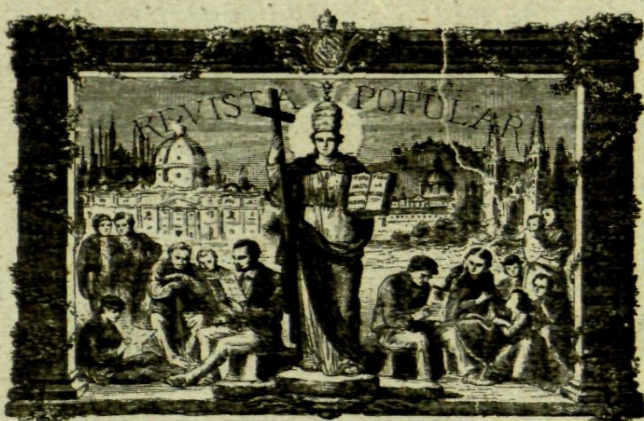
La llum cedia lassa del martiri
que li ha donat el vent agullonant.
Jo sóc al mig del món un ble de ciri
que té una flamareta agonitzant.

Diu la xibeca, a dintre el cementiri,
desperta en morí el dia, el sòpit cant;
i em ve la nit damunt amb un deliri
de fondre'm dintre seu abassegant.

Ara un gemec profund atura l'hora
i em sento els cinc sentits palpant-me
[el cor,
—que és entumit pel fi silenci i plora—
com d'un avar les mans damunt de l'or.
Cada neguit del dia que ara mor,
glatint, endins la meua sang, m'acora!

De "La Vida a contrallum", de Ma-
teu Janés i Duran. Impremta Altés,
Barcelona, 1926.

8. - EL BORINOT.

Præstare prælia Domini, et ipse dei vobis gratiam et
 virtutinem suam defendenda iura sua et Ecclesie
 Pius IX a la Revista POPULAR en 8 de mayo de 1873.
 Benedictus vos Deus et omnes qui pugnant ad sustinen-
 da iura veritatis, justitiam et sanctæ Ecclesiæ.
 Pius IX a la misma en 27 de febrero de 1874.
 Officia vestra persequimur exceptis Sanctis. Deus Pius IX
 Letras apostólicas a la misma en 18 febrero de 1875.
 Benedictus vos Deus et dirigat
 Pius IX a la misma en 13 de febrero de 1876.

Dominus vos benedicat, et dirigat corda vestra et in-
 telligencias vestras.
 Pius IX a la misma en 18 de octubre de 1876.
 Deus vos benedicat
 Leon XIII a la misma en abril de 1878.
 Vobis cunctisque qui in edenda vestra ephemeride adla-
 borat Apostolicam Benedictionem ex corde impertimur.
 Leon XIII a la misma en octubre de 1878.
 Domine vos benedicat et sua virtute in bono confirmet.
 Leon XIII a la misma en febrero de 1879.

OTRA VEZ!

Otra vez, sí, otra vez nos vemos en la
 triste necesidad de ocuparnos de uno de
 esos abominables atentados que España
 desconoció nunca fue de verdad, oficial
 y extraordinariamente, la nación católica por
 excelencia. Otra vez la fatídica palabra re-
 gido anda en las columnas de los perió-
 dicos y es tema universal de conversacion.
 Otra vez una mano alevosa se ha levantado
 contra lo que la ley divina y la ley humana
 ordenan a una respetar. Ya no puede acu-
 sarse a los españoles de pretendido atra-
 so en el progreso de las modernas nacio-
 nes civilizadas. No, estamos de lleno en el
 concierto de ellas y aun les llevamos la
 delantera. Otros países dan de eso alguno

que otro ejemplo de vez en cuando. El
 suelo de España, feraz y de largos años bien
 preparado para tal cultivo, ofrece de tal
 fruta en tan poco tiempo dos cosechas.

Pero apartemos la consideracion del
 tristísimo suceso que tan lúgubres pronós-
 ticos inspira a todo el mundo tocante al
 porvenir de esta nacion desventurada. Des-
 pués de haber dado de corazon humildes
 gracias al Señor, que esta vez ha querido,
 también fuese únicamente para todos mise-
 ricordiosa advertencia lo que podia muy
 bien haber sido para todos terrible escar-
 miento, fijémosla en la actitud que con mo-
 tivo del lance han tomado los periódicos
 sectarios, aquellos sobre todo que bajo for-
 mas de grave y austero conservadurismo
 son no obstante los más tenaces sostenedo-
 res del dogma revolucionario en la sociedad
 española. Oídos, es unánime el clamor, es

Tamany 24 X 15'5. — Any 1871. —
 Tipografia Catòlica.—Barcelona.

DIARIS, PERIODICS, REVISTES, BUTLLETINS, ETC.,

Revista Popular.—Tamany de 24
 X 15'5. Setmanari de caràcter religiós
 popular aparegut a Barcelona l'any
 1871. Es escrit en castellà i consta de
 16 pàgines, ilustrades. Es una de les
 revistes més velles i de més arrel; per
 bé que darrerament hagi perdut un xic
 de camp per la voga més extensa que
 ha pres allò escrit en català. Són famo-
 ses les campanyes realitzades d'aquest
 periòdic estant pel gran publicista sa-
 badellenc Sardà i Salvany, mort ara fa
 20 anys, pel gener de 1906. Posterior-
 ment un altre escriptor i personalitat
 molt rellevant, com el Dr. Carreras,
 també sabadellenc, hi ha pres una in-

LA HORMIGA DE ORO

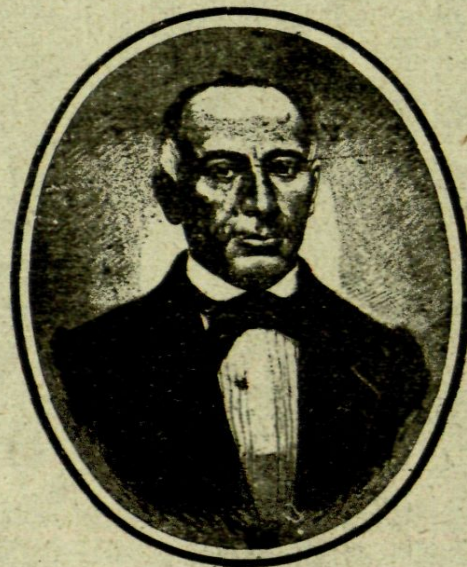
Director y Mandador: D. Luis M. de Sclander
 Director Impresor: Don Faciano Ross

Año III 1.ª semana de Enero de 1886 Núm. 1

PRECIOS DE SUSCRICION

España, el año, 10 rs.	Extranjero, el año, 12 rs.	En los principales librerías y centros de suscripción de Es-
En la Península por medio de Corresponsal: los postos más en alto		paña y Extranjero, y en casa de nuestros correos locales.

REDACCION Y ADMINISTRACION Calle de la Ciudad, n.º 7, bajos - BARCELONA

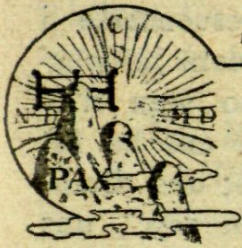

D. ANTONIO ESCOLANO Y FESÓY

Tamany 32'5 X 21'8. — Any 1884. —
 Impremta Suc. de N. Ramírez i C.ª

tervenció considerable. Al número que
 tenim a la vista no consten els preus
 de la publicació. Imprès a la Tipogra-
 fia Catòlica del carrer del Pi, 5, Bar-
 celona.

La Hormiga de Oro.—Tamany de
 32'5 X 21'8. Il·lustració catòlica setma-
 nal apareguda a Barcelona l'any 1884.
 Consta de 16 pàgines, amb abundós
 text i il·lustracions; escrit en castellà.
 Per un altre concepte, aquesta revista
 ha obtingut també molt de favor. Per
 la mateixa causa, avui tal vegada no
 duu l'arrencada de temps enrera, per
 bé que en el seu gènere és ben bé úni-

Año X Febrero 1916 Núm. 110

REVISTA MONTSERRATINA

PUBLICACIÓN MENSUAL

SUMARIO

El Rdo. Dr. D. Félix Sardá y Salvany —
L'altar, centre del Sacrifici cristià. — Mons. Rosendo
Salvado, O. S. B. — Sermón inèdit del Dr. Sardá y
Salvany. — VARIETATS: Crònica de Montserrat; No-
tícies Marianes; Montserratines; Generals; Notícies
de la Orde; Notícies variades; Correspondència de
Chile. — Bibliografia. — Necrologia.

IRABADORS: Última fotografia del Rdo. Dr. D. Félix
Sardá y Salvany. Pbro., Director de la «Revista
Popular», fallecido en Sabadell el dia 5 del pasat
Enero. — Museo de enlletidat de Montserrat: Don
Bernard de Villamarí, Conde de Capaccio, Almi-
rante de Nápoles, muerto en 1512. — Emmo. Cardenal
Serafini, Prefecto de la Congregación de Religiosos.

Real Monasterio de Montserrat (Barcelona)

Tamany 24'1 × 15'8. — Any 1907. —
Impremta «La Hormiga de Oro».

APAREGUTS A CATALUNYA DE CENT ANYS ENÇA

ca. Fou fundada per Lluís M.^a de
Llauder, que en fou també el director.
En les seves pàgines es troben els
noms d'illustres col·laboradors. El seu
tipus és preferentment d'«il·lustració».
Preus: un any 11 pessetes; mig any
10'50 ptes.; a l'estranger, un any 18
pessetes. Posteriorment els preus han
estat lleugerament augmentats. Tam-
bé publica obres en fulletí. També
s'ha enxiquit una mica, poc; duu ultra
les 16 pàgines d'il·lustracions en paper
«couché», altres pàgines destinades a
articles, i també porta cobertes. Im-
premta de Successors de N. Ramírez
i Cia., Passatge dels Escudillers, 4.

ANY X
N.º 120

DESEMBRE DE 1918

SUMARI

Plàtiques angèliques: La Immacu-
lada Concepció de Maria. — Flores
de santedat: Aparicions de la imma-
culada, a Lourdes. — Nostres models:
Santa Caterina de Bolònia. — Lecu-
res selectes: El confort de l'ànima de-
vota (acabament), per Josep Fraasi-
netti, Prev. — Rondalles: El rei petit
(continuació), per Esteve Caseson-
ce, Prev. — Índex.

ADMINISTRACIÓ: «Foment de Pietat Catalana», Baix de Sant Pere, 7
S'admeten suscripcions en la Llibreria Subirana, Portaferriana, 14,
i demés llibreries. — BARCELONA

Tamany 18 × 11'5. — Any 1909. —

Revista Montserratina.—Tamany de
24'1 × 15'8. Revista mensual apare-
guda l'any 1907, publicació del Mo-
nestir de Montserrat. Revista d'estudis
religiosos i de cultura general, amb
algun suplement il·lustrat, i bilingüe.
Sortia la primera quinzena de cada
mes. Consta de 56 pàgines, sense les
d'anuncis i cobertes. Preus: 4 pessetes
l'any a Espanya; 5 francs per l'estranger;
número solt, 50 cèntims. Imprem-
ta de «La Hormiga de Oro», carrer
Nou de Sant Francesc, 17, Barcelona.

La Veu de l'Angel de la Guarda.—
Tamany de 18 × 11'5. Periòdic men-
sual.

10. - EL BORINOT.

sual de divulgació religiosa, aparegut a Barcelona l'any 1909. Consta de 32 pàgines de text, sense les d'anuncis i cobertes; porta algunes il·lustracions escrits, narracions i contes que publica. Preus: 3 pessetes l'any; número solt 20 cèntims. Al número que tenim a la vista no trobem el peu d'impremta. Es publicació del Foment de Pietat Catalana. (Tots aquestos periòdics dels quals donem els facsímils són de la col·lecció d'E. P. M.).

llibres & lletres

LA VIDA A CONTRALLUM,
poemes de Mateu Janés i Du-
ran; Altés, Barcelona, 1926.

Un altre nom que comença, un altre primer llibre de versos. Els versos són ben fets; ja el llenguatge net i ben construït comença a ésser una cosa normal. L'autor d'aquests versos ens dóna una nota contínua de concentració; es tracta d'un llibre radicalment subjectiu, enormement líric. El seu to dominant és turment, decepció, fatiga i melangia. Per què? Fins a quin punt és veritat tot això? I ens referim alhora a les tres veritats: l'ontològica, la lògica, la poètica. Ens interessa per damunt de tot la veritat poètica. Però la veritat poètica, tan profunda, tan massissa i alada ensem, no deu ésser confosa amb un pretext. Trobem en el llibre d'En Mateu Janés unes llambregades que ens colpeixen, que es fan llegir més d'un cop.

L'ANY QUE VE, *per Fran-*
cisc Trabal, Biblioteca "La
Mirada", de Sabadell, 1925.

Heus ací un llibre ben al revés de l'anterior. Un llibre xiroi, vessant

d'optimismes, un xic estrabullats que si no l'agafeu bé us desconcerta i potser un farà indignar, com ha passat a algú. Nosaltres no som d'aquests; ans la gràcia que ens ha fet és un bell do que agraïm; uns dibuixos per gent "que no en sap", uns quants acudits que molts cops no semblen res, de tan clars que són, i un bell pròleg d'En Carner. Una facècia en forma de llibre—llibre ben elegant, certament!—que fa bonic de passar de pressa per les mans i de posar-lo a un bon lloc de la biblioteca. Està bé!

POEMETS EN VERS, *de*
Mossén Tomàs Bellpuig, dins
la col·lecció de "Composicions
Eucarístiques" de Foment de
Pietat. Barcelona, 1926.

Un llibret amabilíssim, un efluvi verdaguerià, en un llenguatge planer, a estones matisat de dialectalismes tortosins que pel nostre gust escauen. Havem d'agrair les aportacions dels escriptors de les regions més llunyanes de la capital. Aquest tema que ja s'ha plantejat mantes vegades, i que torna a plantejar-se ara, i es plantejarà mil voltes més, sols serà resolt amb "el fet". Les disquisicions tenen la seva importància; però ha de venir la incorporació real i vivent. Endemés Mossèn Bellpuig és un bon escriptor.

ALMANAC DE LA POESIA,
Altés, 1926.

Ha sortit aquest bonic llibre, que és un calendari exemplar, on es troben mostres tretes dels llibres de poesies apareguts durant l'any 1925 ací. Ofereix, doncs, una perspectiva general de la producció cabdal de les

lletres i alhora és un índex d'aquesta bibliografia que fins avui va a la davantera de totes.

LA REVISTA DE L'ESCLASANS, *Altés impressor, Barcelona, 1925.*

Heus aquí una revista "original" i una revista unipersonal i potser unipersonal (passez le mot), volem dir que potser no n'apareixerà més que un número. Això constitueix sens dubte una bella curiositat periodística. Ens plau que en la "república de les lletres", encara que sigui tan petita com la nostra, es comptin coses com aquesta. "La Revista de l'Esclasans", escrita, doncs, només per l'Esclasans conté quatre articles parlant del seu "Sistema" poètic, abrandat de joventut foguera; i del qual pensem algun dia parlar poc o molt.

SEVERAL

—Ha sortit "L'anell del Nibelung", text de C. A. Jordana, amb il·lustracions de Joan Llaveries.

—"La Paraula Cristiana" en el seu número de gener publica dos interessantíssims documents: el testament literari de Casas i Amigó i una lletra de M. Menéndez i Pelayo parlant d'aquest poeta. Ambdós són autògrafs.

—Diumenge, dia 10, a Sitges hom celebrà esplendorosament l'homenatge Russinyol.

—La declamadora argentina Berta Singerman serà homenatjada pels "Amics de la Poesia", amb motiu

dels seus triomfs obtinguts a Barcelona. L'acte, el dia 15.

—La Fundació Concepció Rabell i Cibils, vídua Romaguera, ha publicat un "Atlas Elemental de Núvols", obra de l'Eduard Fontseré. Duu un pròleg del general E. Delcambre, president de la Comissió internacional per a l'estudi dels núvols.

—La Col·lecció Popular Barcino, donarà aviat dos nous volums: "Com s'ha d'escriure una carta en català", per J. Ruyra i Josep Maria Capdevila; i "Diccionari ortogràfic abreujat" de Pompeu Fabra. Celebrem les activitats d'aquesta casa.

—Divendres, dia 8, es celebrà un àpat d'homenatge dedicat a N'Antoni Rubió i Lluch amb motiu de complir-se els vint anys del seu professorat a la Càtedra de Literatura dels Estudis Universitaris Catalans.

—Diu que a mitjan gener sortirà un setmanari barceloní amb el títol de "Diumenge", que inspirarà En Serrano Victori.

—Aviat sortirà a Vilafranca un periòdic amb el títol de "Gasetta Vilafranguina".

—Josep-Sebastià Pous, l'exquisit poeta rossellonès, ha publicat un altre llibre de versos, amb el títol "Canta-Perdiu".

—Ha sortit el llibre de contes "Vai-let", amb escrits de J. M. Folch i Torres, M. Folch i Torres i Clovis Eimeric.

POEMA PASTORAL ⁽¹⁾

En el trencar dels ro-sers de pastor, que a tothom preguntava com eren, comptaria dinou anyades que era el pastor del mas. Ja hi estava tan avesat que no li feia cap pena, ni li deixondia cap angoixa que li deixessin totes les ovelles que li naixien, perquè en les seves mans hi tenia un do de Déu: quan les estenia, amainaven la cursa i quan picava o restetllava amb la boca corrien gairebé a desbocar, per ço, sempre arribaven d'hora per a soplujarse en els corrals. Elles, el miraven amb confiança, es deixaven passar pel llom les mans que les tenia blanques i suaus com les de la caritat; quan parien, ell, ho coneixia amb el belar quan ell nos'adonava de la naixença d'un anyell, li portaven i a cops de morro quan les hi cercava la tossa per a amanyagar-les que elles li esquivaven, li feien avinent que ja tenia un altre de qui passar pena; el bon pastor se'l posava a la falda amb un amor gairebé fraternal; per ço, coneixia tan bé el ramat, i les seves ovelles eran tan amorosides i tan mansuetament devotes del pastor.

Ell les conduïa sempre on feia de tan bon estar que ja ho sabien d'esma; a l'hivern, eixien a un sollell arrecherat on una fontanella cantava sempre una

« Melicrisa »

(N. Raurich)

cançó d'alegries, d'enyorances. Totes les marrioles hi venien a raure i moltes vegades el pastor tenia compte dels càntirs que s'omplien amb una llei de glotonia que deixondia set, mentre les dones aiguaderes, anaven a cercar llacsones o màstecs, o qualque herba guaridora de gota coral o mal de pedra.

Ja totes el coneixien; fora d'una noia que li feia companyia ben sovint, sols li parlaven bo i allunyant-se i donant-li un adéu que gairebé sempre s'esqueia en la mateixa hora.

A la donzella que li feia més companyia sempre li deia que duia un càntir que no se li omplia mai.

(1) De l'interessant llibre « Poema Pastoral », de J. Puig i Bosch, exornat per Nicolau Raurich, darre-rament imprès a Casa l'Altés.

Melicrisa, esclafia en una rialla tota generosa; li responia que no el deixaria, fins que li contés tot el misteri de la font.

—Per què et poses tan a vora d'ella?

I el pastor li cantava la cançó de l'aigua, que era la de l'arrossegar-se els piccns, la de l'escolar-se i omplir-se els bassiots, la del refregar les voreres, la de l'entrebancar-se amb les brosses, la del llençar-se resclosa avall i la de fer mil remors i totes ben diferents.

Ella, endevinant-li el goig, el voler que li floria tan lliurement com el revelar-se una alegria, anava cercant joguinosos enigmes, que de l'enigma només en tenien la faisó, i ella, a guisa de qui els ignora, els hi avenia, només pel goig de sentir-lo parlar tan beatíficament. Un dia, pel volar dels papallons, altre, per la bella harmonia de l'aigua, la donzella feia parlar el pastor a carta cabal.

En altra jornada, planyent-lo per la seva ceguera, va dir-li:

—Què dius? Que jo pateixo? No, gens ni mica. Per què tinc de plorar, si no sé on cauran les meves llàgrimes. Què en treuré de regar la terra amb sal, si daria sols espines? No em planyis, que quan serem morts, també tots serem cecs.

El pastor filosofava a guisa d'aquells pastors que el terror aciença, i la donzella, contemplant-lo de més a prop del seu encisament, no pogué contenir-se i, com que ja li tenia franquesa, prengué la cara amb les dues mans i aixecant-li suaument la testa:

—Qui t'ho ha ensenyat això, pastor? va dir-li. —I ara, d'on ho treus tant de saber?

En esclatar aquest darrer mot, ja un altre va obrir una altra pregunta on es deixava veure tota l'ànima de la donzella.

—Ara, no em veus?

—Oh, no, no et veig, però et sento.

El pastor va respondre com barbotejant. Ja no sabia com fer li avinent aquella pena que no era tan dolorosa

perquè el cor ja se li sadollava ben a bastament, i aixecant les mans que tenia sempre servant la vara de guia o la corda del sarró, va trobar la cara d'ella que no gosà tocar-la, perquè no hauria sabut fer-ho amb tant d'amor, però sí que va dir-li:

—Què fas i què mires?

I amb la taumatúrgia que serva el mot d'un miracler, amb una perllongada besada que no s'acabava mai, perquè era una viva efusió de l'esperit qui és tot vida, és tot foc, és tot incendiament, va respondre-li:

—Els ulls.

* * *

D'ençà d'aquella vivíssima besada que el pastor sentia que dintre del cor hi foguejava amb un abrivament sens repòs, una flama que no recordava haver-la sentida mai; es trobava que tot se li feia pesat, que tot li duia un descontentament del que ell volia arrabassar-se'n malgrat no poder-ho fer. El gos glapia als seus peus perquè no li amoixava el llom ni estava tant per ell; les ovelles, com si coneguessin el seu capficament, l'envoltaven amb més cura quan tornaven al corral.

L'ànima del pastor era blanca, d'una blancor virginal; encara servava ben sencera tota la suavitat de la innocència, seria per ço, el perquè se sentia feliç de la seva orbesa; ell, sentiria Déu dins de l'ànima i per a estimar a altri com que no tenia més que un cor, ja no sabia a qui regalar-lo. Sentia que estimava més fortament la donzella bondadosa; se n'esgarriava com si hagués comès un pecat mortal; temia, se'n penedia pregonament, però, no podia fer-hi més, ell, estimava i sabia que l'avorrir és tan pecat com l'odiar quan ço que s'avorreix és tot bona.

Ell, no sabia com eixir-ne, s'afuava cada vegada més, perquè volia i dolia en tanta manera, que tota l'angúnia se li esbadiava pels ulls i pels llavis quan

14. - EL BORINOT.

líricament es planyia per una doloria que li feia vergonya de revelar.

Era el seu primer pecat. El plorava tant que els ulls se li enrogien com una posta de sol; tot s'embofegava; però el pecat el seguia com l'estela al vaixell. El cor li deia que estimava amb més vivesa; així, a mida que l'amor creixia s'engrandia la dolor i restava el pastor, com un poeta que s'embadaleix davant de tot, perquè en cada una cosa hi veu una regalada florida que l'enamora, un desgranar de records que l'encanta sempre.

Melicrisa, va pervenir riallera i enjogassada com era de consuetud; tenia l'encís, pel pastor, com per nosaltres les coses no nades; si ell l'hagués vista, ben certament que s'hauria segat de cames i no fugiria perquè una bellesa rendia les divinitats i desarmava els braços que es vantaven de llur vigoria.

—Zanoé, què et passa? Jo no sé què tens i et veig capficat i a penes em parles ja fa deu dies. Per què em fas aquest posat que sembla que facis una eterna diada dels morts?

Diga'm, què tens, perquè em fas pena.

El pastor, veia que tot li endevinava amb tanta certesa que ell ja no sabia com amagar el secret.

—Li dic? li revelo tot? li conto ben bé, fil per randa?

El cor ja s'hi avenia; cap resclosa no s'obria amb tant de davassall com el seu cor en fer-li present el seu mal.

Creia que seria més secret encara. essent secret de dos, però sentia una grandiosa protesta quan esbrinava el com li diria que marxés, que no li digués res més. Tanmateix que és tot un egoista el cor; i que dolorós és no poder sense ell viure.

Zanoé, ja restava massa aquietat i la donzella insistia

—Si no em dius res, me'n vaig.

Aquelles ànimes que, en la sublimitat, un, de la ceguera i l'altra en un enlluernament s'estimaven, no varen poder avançar, i Melicrisa s'apropava

al mateix moment d'acabar el mot que, com assetjat, va rendir Zanoé qui, per l'amor, la convidava tot temorenc.

—Seu, si et plau.

—Ja sec, mira, sóc a vora teu; aquí estic; té...

Zanoé palpava l'aire per a trobar-la amb el mateix afany que els llavis cobegen un ribell d'aigua, perquè un beire els hi posa encara un més viu incendiament.

Melicrisa, sentia que el cor se li desbocava.

—Què feies pastor, tan embadalit i sadollant de llum aquests ulls que el sol mateix te'ls omple? Si hi vegessis, jo creuria que estàs enaiguat o que t'enyores.

El pastor, encara romania amb menys paraules, que, tan esquives se li tornaven, com les roses del bosc que cada any les esperava.

A la fi, va respondre-li.

—No tinc res, res, res...

—Doncs per què calles?

—Nomès per a oir-te.

I ell somreia beatament.

—Hala, no en siguis d'orat; diga'm què et passa, riu com abans, perquè em fas pena.

—Ja t'ho diré: t'estimo a tu, més que aquets ramats; la font no em recorda tantes belleses; el cap se me'n va al darrera teu. Però, però...

—Què tens?

—Tinc por.

—De què?

Lleugerament contorbada la donzella per tant d'ingènuament, no trobava el secret d'aconsolar-lo; sempre l'hauria desconegut si ell no li revelés que la temença era la de fer més gran el pecat, estimant-la amb més vivesa. Es pensava que l'amor era verí per les ànimes quan és més vigor pels cors. Aquell enamorament tenia l'epifania sublim de les estrelles; tot era pietat i foc espiritual. En aquell encant, no hi sentien gota de passió ni bri d'egoisme, eren ànimes que s'avenien sens fer esment dels cossos, i si es

posava trist el pastor, no plorava; començaren a sentir un gaudi tan angèlicament que el seu gojós bes el celebraria amb un cant el rossinyol quan tornés de Moreria i floriria una rosella esbadocant-se al si de les messes inflades del forment.

Dels llibres nous

ALBA CLARA

Com un rellotge de sol,
que en el sol només té vida,
de Vós la meva he assolida
i la vull en Vós tot sol.

Que el dia que ara ha esclatat
en mon cor, siga etern dia,
sagrat Sol-Eucaristia,
Amor meu sacramentat;

i siga tot mon destí,
tant en joia com en dol,
cantâ el triomfal camí
que va fent l'Amor en mi,
com ver rellotge de Sol.

"SOC LA VIDA"

Filtrà un degotís
de l'Eucaristia
i l'ermot floria
com un paradís.

De "Poemets en vers", de Mossèn Tomàs Bellpuig, de Tortosa: col·lecció de "Composicions Eucarístiques"; Foment de Pietat, 1926.

IMP. ALTÉS

PELS BELLS CARRERS DE MA CIUTAT

CARRER DE FERNANDO

- 24 i 26. Sastre, Mod. i Camiseria.—BAS I TARRIDA
33. Ganiveteria.—AMERICAN MACHINE.

CARRER CORTS CATALANES

451. Inst. elèct., aigua i gas.—RAFEL SALA.
614. Pelleteria.—"LE RENARD".

CARRER DE TALLERS

72. Ceràmica i rajoles.—CASIMIR VICENS.

CARRER MUNTANER

65. Ribas i Ferrer. B. Regina *Novelles escollides*

CARRER BOTERS

4. F. MONFALCÓN. Tapissos pintats i oleografies.

CARRER DEL CALL

1. C. FONT. Mantons Manila i Mantellines.
9. Llaneria i Sederia.—CASA PUIG.
18. pral. J. COSTA.—Antiguitats d'art.

CARRER DEL PI

- 13, 2.º. SASTRE.—L. MIR.

CARRER DE SANT PAU

3. Camiseria del Liceo.—JOAN VALLVÈ.

CARRER BALMES

126. RADIO-ELECTRIC Manufacturers.

RAMBLA DE CATALUNYA

15. Pelleteria "La Siberia".—J. TICÓ.
94. LA ARTÍSTICA.—Brodats i Confeccions.
124. Instal. bones i barates.—Barnadas i Espinet.

CARRER DE LA BOQUERIA

- 36 i 38. Camiseria.—RODRIGUEZ & FERRER.

CARRER CORRIBIA

- 2 i r. Lligues i Tirants CATALONIA.

CARRER VILA-VILÀ

66. Palla i Alfals JOSEP CATALA.

CARRER PORTAFERRISSA

22. Ganiveteria i perfumeria.—VDA. DUCHEIN

CARRER FONTANELLA

18. Art. Fotogràfics i Radio.—PÉREZ i SÁBAT.

CARRER JOVELLANOS

4. Art. Fot. i treballs de Laboratori.—E. Picasso

RONDA SANT ANTONI

60. OLLA EXPRESS.—Detalls a Import Acar.

CARRER SALMERÓN

140. Articles fot. i radio.—V. CALDES ARÚS.
193. Làmp. Elect. i radio.—RAMON RABASA.

DIAGONAL

460. "Radio Iris".—J. B. MODOLELL.

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

SALA PARÉS
 Establiments **MARAGALL**
 Petritxol, 3 i 5 - BARCELONA

IGNASI FOLCH I TORRES

UNA DONA

Novel·la contemporània

A TOTES
 LES LLIBRERIES

Preu: 3'50 ptes.

RAMON SUNYER
 JOIER

Corts Catalanes, n.º 643
 Telèfon 813-S. P. - BARCELONA

F. CARRERAS CANDI

NARRACIONS MONTSERRATINES

CONTÉ ENTRE ALTRES:

La roca del Gegant
 encantat - Lo senyal
 del Cap de Mort - Lo
 Cavall Bernat - Lo
 Vall-Mal - Lo drama
 de Sant Miquel - Lo
 fals ermità de Mont-
 serrat - Lo bandoler
 de Montserrat.

Vol. de 400 pàgs. il·lus-
 trat amb 35 gravats

IMPREMTA ALTÉS
 ANGELS, 22 i 24

Preu: 2 ptes.

FOTOGRAVATS

TRICROMIAS - AUTOTIPIAS

CALÇATS

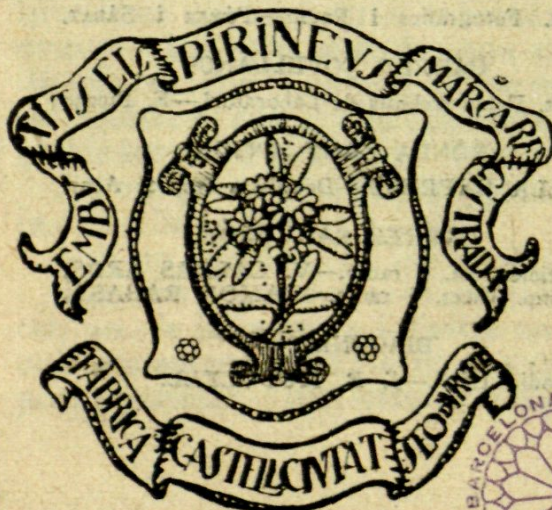
ALFONS RASPALL

Es serveix
 bé, bo
 i a bon preu

Portaferriassa, 13
 BARCELONA

LLÀTZER DE TORMES

el clàssic de l'humor **2**
 demaneu-lo a totes les llibreries **Pessetes**

TELÉFON { A SEU D'URGELL, N.º 124
 A BARCELONA, N.º 2023-A
 A SITGES, N.º 1383

Fàbrica de Llonganisses,
 la millor de la nostra terra.

Demaneu a tot arreu la marca

"ELS PIRINEUS"

Quingles i Escaler

CASTELLCIUTAT
 (Seu d'Urgell)

PARAIGÜES
 OMBREL·LES
 VANOS
 BASTONS

J. CARDÚS

Portaferriassa, 10
 BARCELONA

15/172